

Japonya korkutuyor, zarar 183 milyar doları bulabilir

Japonya Merkez Bankası deprem sonrası piyasalardaki tansiyonu düşürmek için 265 milyar dolar likidite sözü vererek tarihinin en büyük operasyonuna girişti. Buna rağmen borsa yüzde 6.2 düştü. Depremın ülke ekonomisine vereceği zararın boyutu toplamda 183 milyar dolar olabilir

Japon ekonomi yönetimi, yaşanan 9.0 şiddetindeki deprem sonrası piyasaların açıldığı ilk günde ‘panik’ havası yaşanmaması için olağanüstü önlemler aldı. Japonya Merkez Bankası (BoJ) geçen cuma yaşanan şiddetli depremin ardından finansal piyasalardaki istikrarı korumak için 265 milyar dolar tutarında likidite sağlayabileceğini duyurdu. BoJ tarihinin en büyük likidite operasyonu olduğu belirtilen hamle çerçevesinde Banka, ilk etapta 183 milyar dolar ardından da iki gün içerisinde 82 milyar dolar tutarında kaynak sağlanabileceğini açıkladı.

Global krize eşit düşüş

Japonya'nın Nikkei endeksi dün yüzde 6.2 düşüşle kapanarak 10 bin puanın altına (6.691) indi. Tokyo Borsası'ndaki kayıp son iki günde yüzde 8'e yaklaştı. Tokyo Borsası Aralık 2008'den bu yana en büyük düşüşünü kaydetti. Japon borsası 2008 sonunda yaşanan global krizin ilk gününde (2 Aralık) yüzde 6.4 değer yitirmişti. Bu arada depremin ardından, dolar/yen paritesi 81.88 seviyesinden 82.10'a yükseldi. Yatırımcıların varlıklarını depremin etkisinden kaçırmak adına borsada satışa geçmesiyle borsadaki toplam kayıp 287 milyar dolara ulaştı. Satışlar sonrasında borsada işlem gören şirketlerin piyasa değeri yaklaşık 3.5 trilyon dolara düştü. Diğer taraftan Credit Suisse yayımlanan bir araştırma notunda ise depremin vurduğu bölgedeki toplam zararın 183 milyar doları geçebileceği tahmini yapıldı.

BoJ: İstikrar için her önlemi alacağız

Japonya Merkez Bankası'nın dünkü toplantısının ardından para politikasını gevşetmek için yeni adımlar atılmasına karar verildi. Bankanın açıklamasında, “Piyasalarda istikrarı sağlamak için likidite sağlanması da dahil her olası önlemi alacağız. Depremin verdiği zarar coğrafı olarak yayılıyor ve üretim düşecek” ifadelerine yer verildi.

Ek bütçe gelecek

Bir merkez bankası yetkilisi, BoJ'un çok hızlı şekilde likidite sağlama operasyonuna girişmesinin alışıla gelmiş bir durum olmadığını belirterek işlerin daha da kötüye gitmesi durumunda sağlanan likiditenin daha da artırılacağını ifade etti. Aynı yetkili, “Deprem sonrasında likidite talebinin artmasını bekliyoruz ve yeterince kaynak

bulunabilecek mi yönündeki endişeleri gidermeyi amaçlıyoruz” dedi. Japon hükümetinin de en kısa zamanda yaraların sarılmasını desteklemek için ek bütçe hazırlaması bekleniyor.

Yüzde 40 primli hisseler var

Hisse	Değişim (%)
Sony	-9.2
Canon	-5.9
Panasonic	-8.1
Mitsubishi	-11.8
Nissan	-9.5
Toyota	-7.9
Toshiba	-16.0
Hitachi	-16.0
Mizuha Financial	-10.5

İNŞAAT ŞİRKETLERİ

Hazama Corp.	40.0
Kumagai Gumi	40.0
Kajima Corp.	22.2

Tekno ve oto hisseleri dip yaptı, inşaatçılar zirvede

Royal Bank of Scotland (RBS) ekonomistleri, elektrik kesintilerinin Japon ekonomisine zarar verebileceğini, şirketlerin kısa bir süre içinde normal işleyişlerine

geri dönemeyeceklerini belirtti. RBS, “Bu bölgede imalat tesisi ya da fabrikaya sahip olan Sony gibi şirketler, elektrik kesintilerinden büyük zarar görecektir” dedi. Japon elektronik devi Sony’nin hisseleri, şirketin deprem ve tsunamiden etkilenen bölgedeki 8 fabrikasında üretimi durduğunu açıklamasının ardından yüzde 9.2 değer kaybetti. Şirket, söz konusu fabrikalarda üretimin yeniden ne zaman başlayacağını bilmediğini de duyurdu. Nissan’ın hisseleri yüzde 9.5, Mitsubishi Motors hisseleri yüzde 11.8 değer kaybetti. Yarı iletken ve nükleer reaktörler üreten Toshiba’nın ve Hitachi’nin hisseleri yüzde 16 düşüş yaşadı.

Dev firmalar üretime ara verdiler

Japon otomobil üreticilerinden Honda, ülkedeki tüm fabrikaları kapattığını, üretimini 20 Mart’a kadar durdurdu.

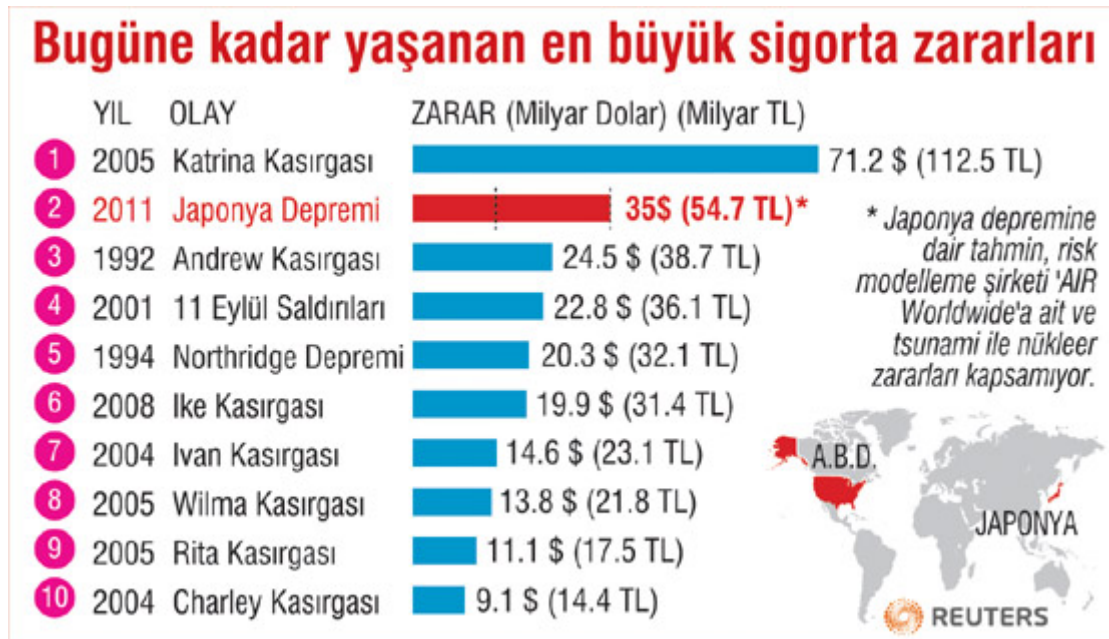
Honda, 2011 yılının ocak ayında 69 bin 170 adet otomobil üretti. Bu miktar tüm üretiminin yüzde 22’sini teşkil ediyor. Toyota da Japonya’daki üretiminin tamamını 16 Mart’a kadar durdurduğunu açıklamıştı.

Global toparlanma sekteye uğrar mı?

Piyasalarda Japonya’da yaşanan depremin ülkeyi yeniden resesyona sürüklemekle kalmayıp, küresel mali kriz ardından dünya genelindeki toparlanma sürecine de sekte vurabileceği konuşuluyor. Financial Times gazetesi, Japonya’nın küresel ekonomideki payının yüzde 7’ye denk geldiğini hazırlatırken, Guardian gazetesi ise, Japonya’nın dünyanın en çok petrol ithal eden ülkelerinden biri olduğunu, fabrikalarda üretimin durma noktasına gelmesi nedeniyle talebin de azalacağını vurguluyor.

Avrupa borsaları da güne eksiye başladı. Türkiye’de borsada bir kayıp yaşanmadı. ABD borsası yüzde 1 düştü. İngiltere’de borsa yüzde 0.9, Almanya’da DAX Endeksi yüzde 1.7 ve Fransa’da CAC 40 Endeksi yüzde 1.2 geriledi. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ise güne yaklaşık yüzde 1 artışla başladı.

Felaket sonrası ekonomik büyümenin yavaşlayacağı beklentisiyle petrol fiyatları geriledi. Brent tipi petrolün varil fiyatı 111 dolara gelirken, ABD tipi ham petrolün varil fiyatı da 99 dolar seviyesinde bulunuyor.

Sigortalanan zarar '35 milyar dolar'

Risk şirketi AIR Worldwide, Japonya'da depremin sigortalanmış zararının neredeyse 35 milyar doları bulabileceğini bildirdi.

AIR Worldwide, tahminin ilk verileri içerdiğini, depremden sonra yaşanan tsunami felaketini ve nükleer santrallerden kaynaklanabilecek olası zararları içermediğini ifade etti. Japonya'da 1995 yılında meydana gelen deprem 100 milyar dolar zarara yol açmıştı.

Öte yandan kredi derecelendirme kuruluřu Moody's, deprem ve tsunami felaketinin ekonomiye etkisinin beklenenden daha fazla olabileceđini söyledi.

Japonya hükümetinin yaraları sarabilmek için borçlanma planını değiştirmek zorunda kalacağını ngren Moody's, ülkedeki ödeme sisteminde bir sorun yaşanmadığını ifade etti.